

ZHODNOCENÍ ŠLECHTITELSKÉHO PROGRAMU PLEMENE VELŠSKÝ PONY A KOB ZA ROK 2014

Cíl šlechtitelského programu a chovný cíl:

Cílem šlechtění velšských plemen pony a kob je ušlechtilý a korektní pony/kůň, s dobrým charakterem, temperamentem, s prostornou a elastickou mechanikou pohybu, pevným zdravím, který je vhodný pro všechny druhy jezdeckého sportu i pro běžné jezdecké, rekreační a vozatajské využití.

Plemenná kniha velšských plemen pony a kob byla založena v r. 1901 ve Velké Británii. V České republice byl Řád plemenné knihy vytvořen v roce 2001 a od tohoto roku vede plemennou knihu ASCHK ČR. Šlechtění velšských plemen pony a kob v České republice vychází z obecně závazných právních předpisů České republiky a řídí se především pravidly mateřské plemenné knihy ve Velké Británii (The Welsh Stud Book) a dále dlouhodobým programem navrženým Radou plemenné knihy. Chovný cíl se zabezpečuje metodou čistokrevné plemenitby u sekcí A, B, C, D a u nichž je plemenná kniha uzavřená. U sekce WPBR je plemenná kniha otevřená a pro zápis do plemenné knihy je podmínkou přítomnost minimálně 12,5% podílu registrovaných velšských genů. Selektce se provádí na základě výběru, informací a výsledků hodnocení. U hřebců je snaha o silnější selekční tlak.

Početní stavy:

Tab. 1 – Početní stavy koní dle pohlaví v roce 2014

Početní stavy koní dle pohlaví	
Hřebci	110
Klisny	490

Tab. 2 – Početní stavy koní dle pohlaví v roce 2013

Početní stavy koní dle pohlaví	
Hřebci	107
Klisny	465

Do roku 2013 se neustále zvyšoval počet koní zapsaných v plemenné knize. V roce 2014 tato tendence u hřebců a klisen pokračuje, což je patrné při srovnání Tab. 1 a Tab. 2. Početní stav hřebců se zvýšil pouze o tři jedince, zatímco u klisen došlo ke zvýšení počtu téměř o 30 zapsaných klisen. Tento vývoj je uspokojivý, protože dlouhodobě byl stav hřebců a klisen v nepoměru.

Plemenní hřebci

Tab. 3 – Početní stavy hřebců dle jednotlivých oddílů plemenné knihy

Početní stavy dle oddílů PK	
HPK	46
ZPK	64
HPK-AP	46
HPK (sport VZ)	6
HPK (sport)	2
Zařazeno v roce 2014	7

Do hlavní plemenné knihy bylo do roku 2014 zapsáno hřebců 46. Do základní plemenné knihy 64 hřebců. Do základní plemenné knihy může být zapsán hřebec z čistokrevné plemnitby na základě popisu a doložení všech potřebných dokladů (veterinární osvědčení, lineární popis). Do akceleračního programu bylo zapsáno 46 hřebců, z toho 6 hřebci na základě absolvování výkonnostních zkoušek a 2 hřebci na základě sportovní výkonnosti. Další hřebci zapsaní do akceleračního programu splnili podmínky na základě exteriéru nebo kvalit potomstva. V roce 2014 bylo zařazeno 7 hřebců do plemnitby.

Plemenné klisny

Tab. 4 – Početní stavy klisen dle jednotlivých oddílů plemenné knihy

Početní stavy dle oddílů PK	
HPK	117
ZPK	322
HPK-AP	51
HPK (sport VZ)	4
HPK (sport)	2
HPK (exteriér)	28
Zařazeno v roce 2014	43

Do roku 2014 bylo do plemenné knihy zapsáno 490 klisen, z toho 117 do hlavní plemenné knihy a 322 klisen do základní plemenné knihy. Je potěšující, že stoupá počet klisen zapsaných do akceleračního programu. V roce 2014 bylo do plemnitby zařazeno 43 klisen. Do roku 2014 bylo celkem zapsáno 51 klisen do akceleračního programu, z toho 4 klisny na základě prověření ve výkonnostních zkouškách, 2 klisny ve sportu a 28 klisen na základě exteriéru. Do akceleračního programu jsou dále zapisovány klisny na základě prověření jejich potomstva. Dvě klisny byly do AP zařazeny na základě exteriéru i absolvování výkonnostních zkoušek.

Zkoušky výkonnosti:

V roce 2014 byly vypsány pouze jedny zkoušky výkonnosti, při mezinárodním šampionátu konaném v Hradci Králové. Tyto zkoušky výkonnosti byly však pro nezáměr zrušeny.

Zkoušky výkonnosti nejsou u velšských plemen pony a kob povinností k zařazení do plemnitby. Jsou však jednou z možností k zařazení jedince do HPK a AP. ZV může klisna nebo hřebec absolvovat od 4 do 7let. Výkonnostní zkoušky jsou jednou z možností, jak mohou majitelé a chovatelé poukázat na pracovní využití plemene.

Zhodnocení akceleračního programu:

Podmínky pro zařazení jedince do akceleračního programu zůstávají stejné jako v letech předešlých. Dochází ke zvyšování počtu koní, kteří absolvují výkonnostní zkoušky pod sedlem i v zápřeží a zvyšuje se nejen počet, ale také kvalita připravenosti koní.

V rámci mezinárodního šampionátu dochází také k nárůstu přihlášených a nejen ke zvýšení kvality v exteriéru, ale také v zvýšení kvality předváděcích a připravenosti koní.

V rámci akceleračního programu se rada plemenné knihy snaží chovatele a majitele koní motivovat k absolvování zkoušek výkonnosti, ale také pořádanými semináři a setkáními ke zlepšení jejich povědomosti o předvádění koní.

Pořádané akce (výstavnictví, semináře, ...):

Hlavní akcí, kterou ČSCHVK pořádá, byl Mezinárodní šampionát velšských pony a kob, konaný v Hradeckém jezdeckém klubu (Hradec Králové). V rámci šampionátu se posuzují zvláště jednotlivé čistokrevné velšské sekce (tj. A, B, C, D) a kříženci (tj. Welsh Part-Bred). Každoročně se svazu snaží zvát zkušené zahraniční posuzovatele těchto plemen. Mezinárodní šampionát je zároveň národním svodem klisen a národním výběrem hřebců. V rámci šampionátu jsou klisny a hřebci zařazováni do HPK (hlavní plemenné knihy), případně do AP (akceleračního programu) na základě exteriéru. Sekce A, B, dětské rubriky a otevřená jezdecká třída posuzovala paní ELIZABETH FRENCH z hřebčína FORLAN. Posuzování sekcí C, D, WPBR se ujala paní SUZANNA ALEXANDER-FORD z hřebčína TOR-Y-MYNYDD.

V srpnu 2014 se ČSCHVK opět podílel na výstavě v Plasích, kterou pořádají manželé Blažkovi. I tato výstava, která se pořádá i pro shetlandské pony je velmi obsazenou výstavou a zároveň se zde pořádají zápisy do plemnitby.

Členové ČSCHVK se pravidelně zúčastňují vrcholových akcí v zahraničí (výběr hřebců v Nizozemí, Royal Welsh Show ve Velké Británii, dražby v Nizozemí i Velké Británii). Stejně tak se členové rady plemenné knihy a předsednictva zúčastňují každoročního setkání plemenných knih s mateřskou plemennou knihou ve Velké Británii.

Celkové zhodnocení naplňování šlechtitelského programu:

Šlechtitelský program je nadále naplňován výběrem nejlepších klisen a hřebců do Akceleračního programu (AP) a Hlavní plemenné knihy (HPK). Stejně tak, jako pořádáním mezinárodního šampionátu a ostatních výstav s vysokou účastí a možností porovnat jednotlivé jedince s ostatními.